



NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Zielonej Górze

LZG. 410.013.02.2019

Roman Matyjaszczyk  
Dyrektor  
Publicznej Szkoły Podstawowej nr 7  
im. Janusza Korczaka w Świebodzinie  
ul. Zachodnia 74A, 66-200 Świebodzin

# WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/19/078 – Profilaktyka wad postawy u dzieci i młodzieży w szkołach publicznych

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI  
Delegatura w Zielonej Górze  
ul. Podgórna 9a, 65-213 Zielona Góra  
T +48 68 410 66 00, F +48 68 410 66 39  
lzg@nik.gov.pl

## I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 7 im. Janusza Korczaka w Świebodzinie (dalej: <i>Szkoła</i> lub <i>SP nr 7</i> ), ul. Zachodnia 74A, 66-200 Świebodzin.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Roman Matyjaszczyk, dyrektor Szkoły (dalej: dyrektor Szkoły), od dnia 1 września 2009 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none"><li>1. Rozpoznanie i monitorowanie problemu rozwoju wad postawy uczniów.</li><li>2. Tworzenie warunków pobytu uczniów w szkołach ograniczających/minimalizujących czynniki sprzyjające rozwojowi wad postawy.</li><li>3. Działania informacyjne i edukacyjne na rzecz eliminacji ryzyk rozwoju wad postawy.</li></ol>
Okres objęty kontrolą	Lata 2017-2019 (do czasu zakończenia czynności kontrolnych) z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, tj. lata szkolne 2017/2018, 2018/2019 oraz 2019/ 2020.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli <sup>1</sup> .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze
Kontroler	Cezary Romanczenko, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LZG/128/2019 z dnia 28 października 2019 r.

(akta kontroli str. 1-5)

---

<sup>1</sup> Dz. U. z 2019 r. poz. 489 ze zm., dalej: ustawa o NIK.

## II. Ocena ogólna<sup>2</sup> kontrolowanej działalności

### OCENA OGÓLNA

W Szkole realizowano działania mające na celu rozpoznanie problemu rozwoju wad postawy uczniów, jednakże nie stworzono im warunków, które w optymalny sposób ograniczałyby powstawanie i utrwalanie tych wad. Szkoła prowadziła edukację i przekazywała informacje skierowane do wszystkich zainteresowanych grup (rodzice, uczniowie, nauczyciele).

Wszyscy uczniowie podlegający badaniom przesiewowym zostali im poddani we właściwie wyposażonym, funkcjonującym w Szkole, gabinecie profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. Stwierdzona nieprawidłowość, dotycząca opóźnienia w realizacji obowiązków informacyjnych w zakresie sprawowanej w Szkole opieki zdrowotnej, nie miała wpływu na kontrolowaną działalność.

Uczniom zapewniono możliwość korzystania z infrastruktury sportowej, umożliwiającej realizację zajęć wychowania fizycznego w pełnym zakresie i zajęć dodatkowych. Zastrzeżenia NIK dotyczą stanu technicznego nawierzchni jednego z obiektów.

Dyrektor Szkoły nie wszystkim uczniom zapewnił możliwość pozostawienia w szkole podręczników i przyborów szkolnych (nieprawidłowości w tym zakresie dotyczyły aż 41,9% uczniów klas starszych). Ponadto wysoki odsetek uczniów (47,4%), zbadanych na zlecenie NIK przez Państwową Powiatową Inspekcję Sanitarną w Świebodzinie (dalej: PPIS), korzystało ze stanowisk pracy niedostosowanych do ich wzrostu. Stwierdzono również, że pomimo zdiagnozowanych potrzeb, dyrektor Szkoły nie ujmował w arkuszach organizacyjnych, składanych do akceptacji organowi prowadzącemu, zajęć gimnastyki korekcyjnej.

NIK pozytywnie ocenia działania dodatkowe Szkoły związane z profilaktyką wad postawy, tj. współpracę z PPIS w zakresie działań edukacyjnych skierowanych zarówno do uczniów jak i rodziców.

## III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej<sup>3</sup> kontrolowanej działalności

### OBSZAR

### 1. Rozpoznanie i monitorowanie problemu rozwoju wad postawy uczniów

#### Opis stanu faktycznego

1.1. W okresie objętym kontrolą zapewniono uczniom Szkoły możliwość korzystania z gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej, stosownie do obowiązku wynikającego z art. 103 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe<sup>4</sup> (dalej: *Prawo oświatowe*).

Ogłędziny przeprowadzone w dniu 12 listopada 2019 roku wykazały, że gabinet mieścił się na terenie Szkoły i spełniał wymagania określone § 11 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego

<sup>2</sup> Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

<sup>3</sup> Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

<sup>4</sup> Dz. U. z 2019 r. poz. 1148.

działalność leczniczą<sup>5</sup> oraz był wyposażony w odpowiedni sprzęt do wykonywania testów przesiewowych dotyczących układu ruchu<sup>6</sup>.

(akta kontroli str. 75-92)

W 2016 roku Szkoła otrzymała od organu prowadzącego (w ramach rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej) środki w kwocie 5 tys. zł na wyposażenie gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej<sup>7</sup>.

(akta kontroli str. 93-99)

W 2017 roku dyrektor Szkoły nie wnioskował do organu prowadzącego o dofinansowanie ze środków dotacji budżetu państwa zakupu wyposażenia gabinetu profilaktyki zdrowotnej w trybie ustawy z 15 września 2017 r. o szczególnych rozwiązaniach zapewniających poprawę jakości i dostępności świadczeń opieki zdrowotnej<sup>8</sup>.

Dyrektor wyjaśnił, że (...) zakupione w 2016 roku wyposażenie i nowy sprzęt służy do dziś, jest stosunkowo nowy i zdecydowanie przyczynił się do polepszenia warunków i podniesienia jakości pracy pielęgniarki szkolnej, więc nie było potrzeby wnioskowania w latach 2017-2019 do organu prowadzącego o dodatkowe środki na wyposażenie gabinetu.

(akta kontroli str. 12-13)

Działania podjęte przez Szkołę, w związku z wejściem w życie od 12 września 2019 r. ustawy z dnia 12 kwietnia 2019 r. o opiece zdrowotnej nad uczniami<sup>9</sup> (dalej: *ustawa o opiece zdrowotnej nad uczniami*), polegały na:

- przekazaniu rodzicom podczas dni otwartych Szkoły<sup>10</sup>, na spotkaniach z Radą Rodziców oraz na spotkaniach z wychowawcami klas, informacji na temat profilaktyki zdrowia, w tym wad postawy ujętych w szkolnym programie wychowawczo-profilaktycznym oraz w programach wychowawczo-profilaktycznych poszczególnych klas (co wynika z wyjaśnień dyrektora Szkoły);
- umieszczeniu w Szkole, w miejscu ogólnodostępnym<sup>11</sup> a także w dzienniku elektronicznym<sup>12</sup>, informacji o zakresie opieki zdrowotnej udzielanej uczniom oraz o poszukiwaniu przez organ prowadzący Szkołę firmy (przychodni POZ), która zapewniłaby uczniom świebodzińskich szkół (w tym SP 7) opiekę stomatologiczną.

(akta kontroli str. 13-14, 58-62)

Rodzice uczniów nie uzyskali informacji o zakresie opieki zdrowotnej (i prawie sprzeciwu do objęcia tą opieki dziecka) na pierwszym zebraniu rodziców w roku szkolnym 2019/2020<sup>13</sup>, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 13-14, 63-65)

---

<sup>5</sup> Dz. U. poz. 595.

<sup>6</sup> Takich jak: waga medyczna ze wzrostomierzem, tablice – siatki centylowe wzrostu i masy ciała oraz inne pomoce do wykonywania testów przesiewowych układu ruchu (pion i kartki papieru) i interpretacji ich wyników.

<sup>7</sup> Zakupiono: szafę lekarską, kozetkę 2-częściową, biurko medyczne, krzesło ISO, fotel na kółkach, apteczkę przemysłową, wagę osobową, parawan, ciśnieniomierz, mankiet pediatryczny do ciśnieniomierza, termometr bezdotykowy, podkład higieniczny, resuscytator, glukometr, staż automatyczna.

<sup>8</sup> Dz. U. poz. 1774.

<sup>9</sup> Dz. U. poz. 1078 – ustawa obowiązuje od dnia 12 września 2019 roku.

<sup>10</sup> Spotkania dla rodziców, których dzieci rozpoczynają naukę w SP 7 m.in. z udziałem pielęgniarki szkolnej.

<sup>11</sup> Na drzwiach gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej oraz na tablicy ogłoszeń w korytarzu przy wejściu do Szkoły.

<sup>12</sup> W dniu 7 listopada 2019 roku.

<sup>13</sup> W dniu 17 września 2019 roku.

1.2. W latach 2017-2019 dyrektor Szkoły współpracował z jednym podmiotem<sup>14</sup> udzielającym świadczeń gwarantowanych pielęgniarki, zawierając z nim porozumienie o współpracy.

W okresie kontrolowanym SP nr 7 nie posiadała harmonogramu wspólnych działań dyrektora Szkoły oraz pielęgniarki szkolnej określającego wzajemne oczekiwania i ustalenia, tj. jakie zadania i w jaki sposób będą realizowane w zakresie profilaktyki wad postawy uczniów oraz które z nich obie strony uznają w danym roku szkolnym za priorytetowe.

Dyrektor Szkoły wyjaśnił, że nie widzi potrzeby sformalizowania tej współpracy, gdyż (...) *bardzo dobrze funkcjonuje ona od wielu lat. (...) Wskazał, iż w jego ocenie nie było i nie ma potrzeby formalizowania zakresu współpracy, czy opracowywania jej harmonogramu. Nie wpływa to z pewnością ujemnie ani na funkcjonowanie szkoły, ani na funkcjonowanie pielęgniarki szkolnej i nie obniża jakości funkcjonowania współpracy obydwu podmiotów.*

(akta kontroli str. 14-16, 100-103)

Liczba uczniów objęta świadczeniami opieką pielęgniarki szkolnej wyniosła w ww. latach<sup>15</sup> odpowiednio: 392, 370 oraz 401, co stanowiło 100% ogółu uczniów Szkoły.

(akta kontroli str. 103)

W latach szkolnych 2017/2018 i 2018/2019, uczniom Szkoły z roczników objętych bilansem zdrowia wykonywano testy przesiewowe. I tak:

- w roku szkolnym 2017/2018, testami przesiewowymi objęto 146 uczniów, co stanowiło 100% populacji<sup>16</sup>;
- w roku szkolnym 2018/2019, testy przesiewowe wykonano 125 uczniom, co stanowiło 100% populacji<sup>17</sup>.

W latach szkolnych 2017/2018 i 2018/2019 w Szkole nie funkcjonowały klasy VII<sup>18</sup>.

Ponadto w latach szkolnych 2017/2018 i 2018/2019 wykonano badania przesiewowe odpowiednio ośmiorgu i czworgu dzieciom z pozostałych roczników<sup>19</sup>.

(akta kontroli str. 104-114)

W ramach współpracy z dyrektorem Szkoły, pielęgniarka:

- na początku każdego roku szkolnego przekazywała ustnie dyrektorowi Szkoły ogólne informacje dotyczące sytuacji zdrowotnej uczniów, tj. m.in. o wynikach badań bilansowych oraz o schorzeniach uczniów, na które należy zwrócić szczególną uwagę (np. cukrzyca, nerwice szkolne);
- we wrześniu każdego roku, na zebraniach klas III, V i VII, informowała ustnie rodziców i wychowawców o badaniach przesiewowych w danym roku szkolnym;

<sup>14</sup> Indywidualna Praktyka Pielęgniarska – Anna Bartkiewicz świadcząca usługi w Szkole od 1 września 1999 roku (porozumienie z dnia 11 lipca 1999 roku).

<sup>15</sup> Według stanów na 30 września.

<sup>16</sup> Spośród 87 uczniów klas III oraz 59 uczniów klas V objętych bilansem zdrowia, testy przesiewowe wykonano wszystkim uczniom.

<sup>17</sup> Spośród 87 uczniów klas III oraz 59 uczniów klas V objętych bilansem zdrowia, testy przesiewowe wykonano wszystkim uczniom.

<sup>18</sup> W latach szkolnych 2017/2018 i 2018/2019 była to szkoła 6-letnia. Uczniowie klas VII uczęszczają do Szkoły od roku szkolnego 2019/2020 - to jest od dnia 1 września 2019 r. uczniowie klas VI tej szkoły stali się uczniami klas VII - na podstawie uchwały nr XXX/451/2017 Rady Miejskiej w Świebodzinie z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie: wskazania miejsca realizacji w latach szkolnych 2017/2018 i 2018/2019 obowiązku szkolnego uczniom oddziałów klas VI Publicznych Szkół Podstawowych w Świebodzinie.

<sup>19</sup> Dzieci z klas I, które rozpoczęły edukację w SP7, a nie były objęte tymi badaniami na etapie rocznego obowiązkowego przygotowania przedszkolnego.

- przekazywała dyrektorowi Szkoły dane statystyczne dotyczące stwierdzonych przypadków wad postawy u uczniów;
- na początku każdego roku dokonywała pomiaru wagi i wzrostu uczniów z poszczególnych klas i przekazywała te informacje wychowawcom w celu dostosowania wysokości krzesełek i stolików uczniowskich do wzrostu dziecka (zgodnie z zasadami ergonomii).

(akta kontroli str. 47-48, 115-160)

Pielęgniarka szkolna, po przeprowadzonych testach przesiewowych i badaniach bilansowych, sporządzała i przekazywała<sup>20</sup> dyrektorowi Szkoły dane o stwierdzonych wadach postawy wśród uczniów klas podlegających badaniom przesiewowym, a następnie przekazywała rodzicom tych dzieci skierowania do lekarza pediatry na badania kontrolne w tym kierunku z prośbą o zwrot wyników tych badań, co odnotowywała w prowadzonej dokumentacji.

(akta kontroli str. 111-112)

Liczba dzieci u których stwierdzono wady postawy:

- w roku szkolnym 2017/2018 wyniosła 28 (19,2% badanych), z czego u 10 stwierdzono kifozę i lordozę (M-40)<sup>21</sup> a u 18 skoliozę (M-41)<sup>22</sup>;
- w roku szkolnym 2018/2019 wyniosła 13 (10,4% badanych), z czego u jednego dziecka stwierdzono kifozę i lordozę, a u 12 skoliozę<sup>23</sup>.

(akta kontroli str. 104-110)

W roku szkolnym 2019/2020 zaplanowano wykonanie do końca grudnia 2019 r. badań przesiewowych uczniów klas V, a od stycznia 2020 r. uczniów klas III i VII.

W badanym okresie w Szkole nie prowadzono zajęć gimnastyki korekcyjnej dla dzieci u których stwierdzono wady postawy, o czym szerzej w pkt 2.1. wystąpienia pokontrolnego i sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 16-20, 114)

**1.3.** W zakresie współpracy z lekarzami POZ sprawującymi opiekę nad uczniami Szkoły dyrektor wyjaśnił: (...) *nie mam kontaktu z lekarzami rodzinnymi i lekarzami – specjalistami. Kontakt taki pozostaje wyłącznie w gestii rodziców i w mniejszym stopniu – pielęgniarki szkolnej. Od pielęgniarki otrzymuję informację o liczbie przypadków stwierdzenia wady postawy.*

(akta kontroli str. 15-16)

**1.4.** W ramach współpracy Szkoły z rodzicami w prowadzeniu profilaktyki wad postawy i zagrożeń związanych z rozwojem tych wad, realizowano następujące działania:

- na zebraniach oraz dniach otwartych szkoły informowano rodziców o profilaktyce wad postawy oraz zwracano uwagę na problem przeciążonych plecaków szkolnych z uwagi na znajdujące się w nich zbędne rzeczy;
- programy pracy wychowawczej opracowane dla poszczególnych klas, zawierające również zagadnienia związane z profilaktyką wad postawy, przedstawiono rodzicom na zebraniach Szkoły;

<sup>20</sup> W roku szkolnym 2017/2018 – w lutym 2018 roku., w roku szkolnym 2018/2019 – w marcu 2019 roku.

<sup>21</sup> W tym u pięciorga dzieci schorzenie stwierdzono po raz pierwszy w okresie sprawozdawczym.

<sup>22</sup> W tym u 10 po raz pierwszy w okresie sprawozdawczym.

<sup>23</sup> W tym u czworga po raz pierwszy w okresie sprawozdawczym.

- szkolne programy wychowawczo-profilaktyczne, plany pracy szkoły a także plany pracy świetlicy szkolnej opracowane odrębnie na każdy rok szkolny, zawierały również zagadnienia związane ze zdrowym stylem życia, w tym z promowaniem aktywności fizycznej;
- Rada Rodziców czynnie uczestniczyła w opracowywaniu programu profilaktyczno-wychowawczego Szkoły, w którym zawarte są treści związane z edukacją zdrowotną uczniów;
- informowano rodziców uczniów (za pośrednictwem plakatów i informacji na szkolnym fanpage'u portalu Facebook) o możliwości uczestnictwa dzieci w programie realizowanym przez Lubuskie Centrum Ortopedii im. dr. Lecha Wierusza Spółka z o.o. w Świebodzinie (dalej: LCO – program ten opisano w pkt 1.6. wystąpienia) oraz imprezach sportowych organizowanych przez Szkołę.

(akta kontroli str. 20-22, 49-50, 169-267,334-359, 520-599, 643-799)

Z dokumentacji Szkoły wynika, że zagadnienia wad postawy oraz ich zapobieganiu były znane wychowawcom klas - ujmowali je w klasowych programach wychowawczych.

(akta kontroli str. 643-780)

**1.6.** W okresie kontrolowanym organ prowadzący - Gmina Świebodzin zawarła z LCO umowę<sup>24</sup> na realizację projektu „Program korekcji wad postawy”, polegający na zorganizowaniu i przeprowadzeniu zajęć korekcyjnych wad postawy kończyn dolnych oraz kręgosłupa (dalej: *Program*). Obejmował on okresy: od 8 marca 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. i od 4 lutego 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. i był skierowany do odpowiednio: 80 uczniów klas I-IV i 150 uczniów klas I-VIII szkół podstawowych Gminy Świebodzin.

Partycypacja rodziców w kosztach udziału dziecka w zajęciach prowadzonych w LCO wynosiła 40 zł miesięcznie.

Dyrektor Szkoły nie dysponuje informacjami o liczbie uczniów SP nr 7 uczestniczących w tym Programie.

(akta kontroli str. 162-168)

Stwierdzona  
nieprawidłowość

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Na pierwszym zebraniu rodziców w roku szkolnym 2019/2020, Szkoła nie przekazała rodzicom informacji o zakresie opieki zdrowotnej (i prawie sprzeciwu do objęcia tą opieką dziecka) a także nie umieszczono tej informacji w miejscu ogólnie dostępnym w szkole, czym naruszono art. 7 ust. 3 ustawy o opiece zdrowotnej nad uczniami. Obowiązek w tym zakresie wprowadzony został z dniem 12 września 2019 r.

Dyrektor Szkoły wyjaśnił, iż powyższe nastąpiło (...) *przez przeoczenie oraz natłok spraw i nowych regulacji prawnych w systemie oświaty, które weszły w życie z dniem 12 września 2019 r. (...).*

(akta kontroli str. 13-14)

Dyrektor Szkoły przekazał rodzicom ww. informację w trakcie kontroli NIK, to jest w dniu 7 listopada 2019 r., poprzez zamieszczenie jej w dzienniku elektronicznym oraz w miejscu ogólnie dostępnym w Szkole (na tablicy informacyjnej).

<sup>24</sup> 8 marca 2018 r. i 29 stycznia 2019 r.

**OCENA CZĄSTKOWA**

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Szkoły w zakresie rozpoznania problemu rozwoju wad postawy.

W Szkole funkcjonował odpowiednio wyposażony gabinet profilaktyki zdrowotnej, a testami przesiewowymi została objęta cała populacja uczniów. Dyrektor w zakresie profilaktyki wad postawy współpracował zarówno ze szkolną pielęgniarką, jak i rodzicami. Stwierdzona nieprawidłowość, dotycząca opóźnienia w realizacji obowiązków informacyjnych w zakresie sprawowanej w Szkole opieki zdrowotnej, nie miała wpływu na ocenę kontrolowanej działalności.

**OBSZAR**

## **2. Tworzenie warunków pobytu uczniów w szkołach ograniczających/minimalizujących czynniki sprzyjające rozwojowi wad postawy**

Opis stanu faktycznego

**2.1.** W kontrolowanych latach w Szkole nie prowadzono zajęć gimnastyki korekcyjnej.

Dyrektor Szkoły w założeniach (uzasadnieniach) do projektów arkuszy organizacyjnych szkoły na kolejne lata szkolne (sporządzanych w kwietniu), informował organ prowadzący o potrzebach w zakresie godzin przeznaczonych na zajęcia gimnastyki korekcyjnej: w roku 2017/2018 i 2018/2019 potrzeby te określił na sześć godzin; w 2019/2020 - pięć. Nie ujmował jednak tych godzin w ostatecznych (wrześniowych) arkuszach organizacyjnych Szkoły, będących podstawą zatwierdzenia przez organ prowadzący organizacji Szkoły na dany rok szkolny.

(akta kontroli str. 16-20, 262-316)

Dyrektor Szkoły wyjaśnił, że (...) *Kierownik Wydziału Oświaty, Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Świebodzinie nie udzielał zgody na zapisanie tych godzin we wrześniowym (właściwym) arkuszu organizacyjnym szkoły, argumentując to względami finansowymi i faktem, iż subwencja oświatowa na szkołę pokrywa zaledwie w 2/3 budżet placówki, a pozostałą część dopłaca OP.* Dyrektor nadmienił, iż (...) *w związku z takim stanowiskiem OP dotyczącym zajęć gimnastyki korekcyjnej, pozostała mi w tym zakresie działalność edukacyjna, realizacja programów sportowych (Mały Mistrz, SKS, Nauka pływania) i profilaktycznych (Trzymaj formę, Aktywna przerwa), które wspomagają właściwy rozwój fizyczny uczniów, w tym korygują wady postawy.*

(akta kontroli str. 16-20)

Przedstawiciel organu prowadzącego – Kierownik Wydziału Oświaty, Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Świebodzinie wyjaśniła, że rezygnację przez dyrektora Szkoły z prowadzenia szkolnych zajęć gimnastyki korekcyjnej można tłumaczyć tym, iż Gmina Świebodzin podjęła współpracę z LCO w Świebodzinie, polegającą na dofinansowaniu przez tę instytucję „Programu korekcji wad postawy”. Uczniowie szkoły mogli korzystać z tego programu w 2018 roku i korzystają w 2019 roku. Z tego też powodu w latach objętych kontrolą organ prowadzący akceptował tak ułożony przez dyrektora arkusz organizacyjny pracy Szkoły.

(akta kontroli str. 471-472)

Kierownik dodała, że (...) *dyrektor Szkoły w razie zaistnienia ważnych potrzeb w zakresie szeroko rozumianej edukacji i wsparcia uczniów mających szczególne potrzeby w tym zakresie, udokumentowane np. wskazaniem poradni psychologiczno-pedagogicznej, opinią nauczycieli lub lekarza, może w trakcie roku szkolnego występować do Organu Prowadzącego o środki finansowe na prowadzenie zajęć umożliwiających udzielenie uczniom takiego wsparcia.*

Wystąpienie to ma postać aneksu do arkusza organizacji pracy szkoły. Organ prowadzący w miarę posiadanych środków finansowych udziela zgody na takie zajęcia (...).

(akta kontroli str. 471-472)

Przed okresem kontrolowanym, to jest w roku szkolnym 2016/2017 w SP nr 7 nauczycielka wychowania fizycznego prowadziła w ramach tzw. „godzin karcianych” zajęcia gimnastyki korekcyjnej dla uczniów z wadami postawy ciała. Przed realizacją tych zajęć dokonała badania oceny zrównoważenia ciała w płaszczyźnie czołowej u wszystkich uczniów klas drugich. Komplet badań przedłożyła dyrekcji Szkoły i wychowawcom klas. O zaobserwowanych wadach postawy u dziecka i możliwości uczestnictwa w gimnastyce korekcyjnej poinformowano również rodziców.

(akta kontroli str. 473)

W roku szkolnym 2017/2018 w arkuszu organizacyjnym, w zakresie dodatkowych zajęć sportowych<sup>25</sup>, przewidziano trzy godziny lekcyjne - uczestniczyło w nich łącznie 139 uczniów. Natomiast w latach szkolnych 2018/2019 oraz 2019/2020, przewidziano po sześć godzin dodatkowych zajęć sportowych, w których uczestniczyło odpowiednio 136 i 146 uczniów.

Poza arkuszem organizacyjnym, dodatkowe zajęcia organizacyjne stanowiły tzw. SKS-y<sup>26</sup> – w latach szkolnych 2017/2018 i 2018/2019 dwie grupy po dwie godziny w tygodniu (razem 35 uczniów), natomiast w roku szkolnym 2019/2020 zaplanowano trzy grupy z zajęciami po dwie godziny w tygodniu (razem 51 uczniów).

(akta kontroli str. 17-20, 262-316, 999-1005)

Oględziny dodatkowych zajęć sportowych (program *Mały Mistrz* – opisany w pkt 2.8. wystąpienia pokontrolnego), przeprowadzone w dniu 4 grudnia 2019 r. w miejskiej hali sportowej w Świebodzinie (zlokalizowanej w bezpośrednim sąsiedztwie Szkoły) wykazały, że zajęcia odbywały się zgodnie z tygodniowym planem lekcji, w ramach godzin wychowania fizycznego. Uczestniczyło w nich czternaścioro uczniów. W trakcie zajęć korzystano z piłek do gry w koszykówkę. Przed rozpoczęciem zajęć, nauczyciel w-f zapoznał uczniów z piramidą zdrowego żywienia i stylu życia, a ćwiczenia wykonywane przez uczniów w trakcie zajęć, uwzględniały elementy profilaktyki wad postawy u ćwiczących uczniów. Po zajęciach uczniowie mieli możliwość skorzystania z pryszniców.

(akta kontroli str. 474-487)

**2.2.** W badanym okresie w Szkole realizowano program nauczania wychowania fizycznego uwzględniający edukację zdrowotną dla każdego etapu kształcenia (o czym szerzej w pkt 2.5). Zajęcia związane z profilaktyką wad postawy realizowano poprzez: pogadanki, ćwiczenia korygujące wady postawy w czasie zajęć, ćwiczenia wzmacniające postawę ciała oraz rozmowy wychowawców z rodzicami<sup>27</sup>.

W ramach promocji aktywnego stylu życia Szkoła zorganizowała: *Dzień Tańca*, *Dzień Sportu*, zawody sportowe jak: *Festiwal Badmintona z okazji Święta*

<sup>25</sup> Nauka pływania na basenie oraz program *Mały Mistrz*.

<sup>26</sup> Zajęcia Szkolnego Klubu Sportowego (piłka ręczna, badminton) dla uczniów klas IV-VII finansowane przez Szkolny Związek Sportowy Ziemia Lubuska (wynagrodzenia trenerów) oraz przez organ prowadzący w zakresie udostępnienia miejskiej hali sportowej, gdzie odbywają się zajęcia.

<sup>27</sup> Np. na zebraniach szkolnych przedstawiano zagadnienia ujęte w klasowych Programach Profilaktyczno-Wychowawczych.

*Niepodległości, Turniej Piłki Ręcznej im. Grzegorza Zdziennickiego, Mistrzostwa Szkoły w Pływaniu.*

Ponadto w ramach programu edukacyjnego o zbilansowanym odżywianiu i aktywności fizycznej *Trzymaj formę*, którego realizatorem była Państwowa Inspekcja Sanitarna we współpracy z Polską Federacją Producentów Żywności, prowadzono edukację w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród dzieci.

(akta kontroli str. 16-20, 116-125, 243-261, 800-951, 999-1004, 1048)

**2.3.** Szkolne programy wychowawczo-profilaktyczne, opracowane odrębnie na każdy rok szkolny, zawierały również zagadnienia związane ze zdrowym stylem życia, w tym z promowaniem aktywności fizycznej.

Zaplanowane działania w zakresie profilaktyki wad postawy były realizowane. Kwestie związane z rodzajami wad postawy i metodami ich zapobiegania były przedmiotem zajęć wychowania fizycznego (szczegółowo je opisano w pkt 2.5).

Realizowane w Szkole profilaktyczne programy zdrowotne jak *Mały Mistrz* czy *Aktywna przerwa* rozbudzały w uczniach potrzebę ruchu, a także dbałość o prawidłową postawę (programy te opisano w pkt 2.8 wystąpienia pokontrolnego).

(akta kontroli str. 520-599, 952-998, 999-1004, 1031-1034, 1047, 1117-1153)

**2.4.** W latach szkolnych 2017/2018, 2018/2019 i 2019/2020 zajęcia wychowania fizycznego realizowane były wyłącznie w systemie klasowo – lekcyjnym.

Dyrektor Szkoły wyjaśnił, że (...) *rozważano możliwość wprowadzenia w szkole zajęć alternatywnych dla uczniów zgodnie z możliwością jakie daje rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 czerwca 2017r. (...) jednakże nie zdecydowano się na takie rozwiązanie ze względu na trudności organizacyjne, lokalowe i kadrowe (między innymi duża liczba osób dojeżdżających, skromna kadra nauczycieli w-f, ograniczony dostęp do obiektów infrastruktury sportowej, warunki lokalowe w szkole). W celu optymalizacji warunków prowadzenia lekcji wychowania fizycznego, w większości oddziałów lekcje prowadzone są oddzielnie dla grup międzyoddziałowych dziewcząt i chłopców. Ze względu na brak w tych latach możliwości wyboru przez uczniów części zajęć w-f, jako dyrektor staram się zapewnić możliwość uczestnictwa uczniów w sportowych i rekreacyjnych zajęciach pozalekcyjnych (współpraca z SZS Ziemia Lubuska, UKS Siódemka, ZEW Świebodzin, Akademia Piłki Ręcznej Artura Siódmiaka, „Jofrakuda” Świebodzin, Akademia piłkarska „Falubaz” itp.).*

(akta kontroli str. 28-29)

W arkuszach organizacyjnych Szkoły na lata szkolne 2017/2018, 2018/2019 oraz 2019/2020 wymiar liczby godzin zajęć wychowania fizycznego w klasach I-III wynosił po trzy tygodniowo, a w klasach IV-VI i VII<sup>28</sup> po cztery tygodniowo. Powyższa liczba godzin była ustalona zgodnie z art. 28 ust. 2 i art. 110 ustawy Prawo oświatowe.

(akta kontroli str. 27-28, 262-316, 487-492)

Zajęcia wychowania fizycznego w roku szkolnym 2017/2018, 2018/2019 i 2019/2020 prowadzone były przez dziewięciu nauczycieli<sup>29</sup> posiadających kwalifikacje wymagane § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia

<sup>28</sup> Klasa VII od roku szkolnego 2019/2020.

<sup>29</sup> Siedmiu nauczycieli w klasach I-III i dwóch nauczycieli w klasach IV-VI w roku szkolnym 2017/2018, sześciu nauczycieli w klasach I-III i trzech nauczycieli w klasach IV-VI w roku szkolnym 2018/2019 oraz siedmiu nauczycieli w klasach I-III i trzech nauczycieli w klasach IV-VII.

2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli<sup>30</sup> (dalej: rozporządzenie w sprawie szczegółowych kwalifikacji nauczycieli).

(akta kontroli str. 27-28, 272-273, 289, 307)

2.5. Badanie przeprowadzone na próbie planów pracy z wychowania fizycznego losowo wybranych klas: po dwie w latach szkolnych 2017/2018 i 2018/2019 (po jednej klasie IV i V) oraz trzech klas w roku szkolnym 2019/2020 (po jednej klasie IV, V i VII), pod kątem realizacji na zajęciach z wychowania fizycznego zagadnień uwzględniających edukację zdrowotną wykazało, że uczniowie byli edukowani m.in. pod kątem: znaczenia aktywności fizycznej dla zdrowia, poprawności wykonywania ćwiczeń podczas gimnastyki podstawowej na lekcjach w-f, podstawowych przyczyn powstawania wad postawy, podstawowymi problemami związanymi z nieprawidłową postawą podczas korzystania z komputera, wykonywania ćwiczeń wspomagających utrzymanie prawidłowej postawy ciała wraz z demonstracją odpowiednich zestawów ćwiczeń.

(akta kontroli str. 840-951)

2.6. W latach szkolnych 2017/2018 i 2018/2019, odpowiednio:

- do Szkoły uczęszczało 392 i 370 uczniów;
- frekwencja ogółem wyniosła 91,5% i 91,4%.

Frekwencja na zajęciach wychowania fizycznego (dalej: W-f) wyniosła:

- w roku szkolnym 2017/2018: na zajęciach *Mały Mistrz*: 88,7%, na basenie i rekreacji: 91,4%, na zajęciach w-f w klasach I-III: 92%, a w klasach IV-VI: 92%;
- w roku szkolnym 2018/2019: na zajęciach *Mały Mistrz*: 92,4%, na zajęciach w-f w klasach I-III: 92,4%, a w klasach IV-VI: 91,9%.

Trzech uczniów w roku szkolnym 2017/2018 i jeden uczeń w roku 2018/2019 było na stałe zwolnionych z czynnego udziału w zajęciach W-f (z przyczyn innych niż wady postawy czy trwale niepełnosprawności).

(akta kontroli str. 66-74, 493)

Decyzje o zwolnieniu ucznia z ćwiczeń na lekcji w-f lub o całkowitym zwolnieniu z tych lekcji na okres powyżej jednego miesiąca, podejmuje dyrektor Szkoły na wniosek rodzica z załączonym zaświadczeniem lekarskim.

Dyrektor wskazał, że (...) zdecydowana większość uczniów aktywnie uczestniczy w zajęciach w-f, sporadycznie zdarzają się przypadki nie ćwiczenia przez ucznia na pojedynczych zajęciach (zwolnienia rodziców, brak stroju, problemy zdrowotne). W SP nr 7 nie ma aktualnie zjawiska unikania zajęć wychowania fizycznego. Dzieci chętnie i aktywnie uczestniczą w tych zajęciach, a frekwencja nie odbiega od frekwencji na innych zajęciach szkolnych.

(akta kontroli str. 29-30)

Badanie ankietowe przeprowadzone w toku kontroli NIK wśród rodziców wykazało, że 60,9% respondentów wskazało, że ich dzieci nie korzystały ze zwolnień z zajęć wychowania fizycznego, a wśród 37% stwierdziło, iż „raczej nie korzystały”. Jako przyczyny opuszczania przez dziecko zajęć wychowania fizycznego, 76,3% ankietowanych wskazało chorobę/niedyspozycję zdrowotną dziecka. Niekorzystanie z tego rodzaju zwolnień zadeklarowało 15,5% rodziców.

(akta kontroli str. 511-514)

---

<sup>30</sup> Dz. U. poz. 1575 ze zm.

2.7. Infrastrukturę sportową Szkoły tworzą: sala gimnastyczna - mała; duży plac zabaw; mały plac zabaw „Radosna Szkoła”, sala zabaw przy świetlicy szkolnej, plac przed budynkiem szkoły (wykorzystywany do gier i zabaw na przerwach). Do zajęć wychowania fizycznego wykorzystywano również boisko „Orlik”, miejską halę sportową oraz basen miejski<sup>31</sup>.

(akta kontroli str. 411)

Oględziny infrastruktury Szkoły wykazały, że nawierzchnia miejsc do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego była równa, co spełniało wymogi § 7 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach<sup>32</sup> (dalej: *rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach*), za wyjątkiem małego placu zabaw „Radosna Szkoła”, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 412-413, 430-436)

W obiektach Szkoły, w których prowadzono zajęcia wychowania fizycznego (sala gimnastyczna i place zabaw) umieszczono tablice informacyjne, określające zasady bezpiecznego wykonywania ćwiczeń oraz uczestnictwa w grach i zabawach, a bramki i kosze do gry oraz inne urządzenia, których przemieszczenie się może stanowić zagrożenie dla zdrowia ćwiczących są zamocowane na stałe – co było zgodne § 31 pkt 4 i 6 rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.

(akta kontroli str. 412-413, 430-436)

Uczniowie mieli możliwość korzystania po zajęciach z wychowania fizycznego z pomieszczeń sanitarno-higienicznych, tj. łazienek z umywalkami przy małej sali gimnastycznej oraz pryszniców w miejskiej hali sportowej (w której odbywały się zajęcia dwa razy w tygodniu).

(akta kontroli str. 30-31, 412-413, 424-425, 455, 474-475, 484-486)

Uczniowie po zajęciach lekcyjnych mieli możliwość nieodpłatnego korzystania z infrastruktury sportowej i rekreacyjnej Szkoły i obiektów sąsiadujących, tj. boisk kompleksu „Orlik” (pod opieką instruktorów zatrudnionych przez podmiot zarządzający<sup>33</sup>) i siłowni zewnętrznej znajdującej się na terenie miejskiej hali sportowej.

Dyrektor Szkoły wyjaśnił, że (...) *nie ma potrzeby udostępniania uczniom szkolnej sali gimnastycznej, czy też innych elementów szkolnej infrastruktury poza godzinami pracy placówki, tym bardziej, że nie można zostawiać uczniów bez opieki w obiektach szkolnych, a zapewnienie takiej opieki to duże koszty dla organu prowadzącego.*

(akta kontroli str. 30-31, 34-35)

W badanym okresie Szkoła udostępniała salę gimnastyczną czterem podmiotom zewnętrznym – dwóm nieodpłatnie<sup>34</sup> oraz dwóm odpłatnie<sup>35</sup>. Wynajem sali

<sup>31</sup> SP nr 7 nie ponosiła kosztów z tym związanych. Koszty, jakie poniósł organ prowadzący (Gmina Świebodzin) w związku z wykorzystaniem infrastruktury sportowo-rekreacyjnej przez uczniów SP nr 7 w ramach programu „Nauka pływania w klasach I-III”, to koszty dowożenia uczniów na basen miejski (w 2017 roku: 25,7 tys. zł, w 2018 roku: 14,4 tys. zł, w I półroczu 2019 roku: 4,4 zł oraz koszty udostępnienia Miejskiej Hali Sportowej w celu realizacji programu SKS przez Szkolny Związek Sportowy „Ziemia Lubuska” (w roku szkolnym 2017/2018 – bezkosztowo, w roku szkolnym 2018/2019 – 140 godzin zajęć za 14 tys. zł, w roku szkolnym 2019/2020 – 210 godzin zajęć za 1,2 tys. zł).

<sup>32</sup> Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69 ze zm.

<sup>33</sup> Zgodnie z regulaminem obiektu.

<sup>34</sup> Towarzystwu Sportowemu ZEW Świebodzin na podstawie umowy najmu Nr 13/2010 z dnia 1 października 2010 r. na cele sportowo-rekreacyjne (zawarta na czas nieokreślony) oraz Klubowi Sportowemu JOFRAKUDA

gimnastycznej podmiotom zewnętrznym nie wpływał na możliwość korzystania z niej przez uczniów.

(akta kontroli str. 497-504)

W latach objętych kontrolą, dyrektor Szkoły występował do organu prowadzącego o zwiększenie środków na uzupełnienie infrastruktury sportowej i szkolnej.

W roku szkolnym 2017/2018 (rok budżetowy 2018) w projekcie budżetu na rok 2018, dyrektor Szkoły ujął następujące zadania inwestycyjne i usługi:

- uzupełnienie urządzeń zabawowych na dużym placu zabaw – 12 tys. zł;
- naprawa nawierzchni małego placu zabaw – 50 tys. zł;
- modernizacja trzech toalet uczniowskich – 55 tys. zł;
- przewozy uczniów na basen miejski w roku 2018 – 15 tys. zł.

Na dwa pierwsze zadania dyrektor nie otrzymał środków, natomiast na dwa pozostałe środki zostały zabezpieczone przez organ prowadzący w budżecie Szkoły i wykonane.

(akta kontroli str. 32-34, 1049-1106)

W roku szkolnym 2018/2019 (rok budżetowy 2019) w projekcie budżetu na rok 2019, dyrektor szkoły ujął następujące zadania inwestycyjne i usługi:

- uzupełnienie urządzeń zabawowych na dużym placu zabaw – 14 tys. zł;
- naprawa nawierzchni małego placu zabaw – 50 tys. zł;
- modernizacja trzech toalet uczniowskich – 55 tys. zł;
- przewozy uczniów na basen miejski – 12 tys. zł;
- zakup sprzętu sportowego – 5 tys. zł<sup>36</sup>.

Organ prowadzący zapewnił w budżecie Szkoły tylko na dwa ostatnie zadania.

Przedstawiciel organu prowadzącego – Kierownik Wydziału Oświaty, Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Świebodzinie, odnośnie budżetów dla Szkoły na obydwa ww. lata wyjaśniła, że (...) rok szkolny 2017/2018 był pierwszym rokiem reformy oświatowej (...) W związku z tym (...) Gmina Świebodzin jako organ prowadzący dotychczasowe sześćioletnie szkoły podstawowe oraz gimnazja, musiały podjąć wiele działań dostosowujących ówczesną sieć szkół do wymogów ww. ustaw. Wiązało się to z dodatkowymi nakładami dużych środków finansowych przeznaczonych na dostosowanie pomieszczeń szkolnych oraz ich wyposażenia. (...) To powodowało, że zachodziła konieczność bardzo wnikliwego analizowania pozostałych inwestycji oświatowych, ustalania priorytetów i planu stopniowego realizowania zgłaszanych przez dyrektorów szkół potrzeb.

(akta kontroli str. 32-34, 494-496, 1049-1106)

Pozostałe wydatki<sup>37</sup> na infrastrukturę sportowo-rekreacyjną Szkoły oraz jej wyposażenie przedstawiały się następująco:

- w 2017 roku dokonano zakupu nowego wyposażenia do sali zabaw przy świetlicy szkolnej za kwotę 14,9 tys. zł, a w 2018 roku wykonano remont tej sali ( 4 tys. zł);

---

Świebodzin na podstawie umowy najmu Nr 11/2010 z dnia 1 października 2010 r. na cele sportowo-rekreacyjne (zawarta na czas nieokreślony).

<sup>36</sup> Umowa najmu Nr SP7/03/2017 zawarta z osobą fizyczną na cele rekreacyjne (niezarobkowe) na okres od 2 października 2017 r. do 31 maja 2018 r. – czynsz miesięczny w wysokości 259,2 zł z VAT oraz umowa najmu Nr SP7/05/2018 zawarta z osobą fizyczną na cele rekreacyjne (niezarobkowe) na okres od 1 października 2018 r. do 31 maja 2019 r. – czynsz miesięczny w wysokości 172,8 zł z VAT.

<sup>37</sup> Łączne wydatki na zakup sprzętu sportowego w latach 2017-2019 wyniosły 6,3 tys. zł.

<sup>37</sup> Z budżetu SP nr 7 zatwierdzonego każdorazowo uchwałą budżetową Gminy Świebodzin.

- w 2019 roku dokonano remontu dachu sali gimnastycznej (5 tys. zł); zakupiono szafki dla 150 uczniów klas IV-VII, celem umożliwienia im pozostawiania i przechowywania tornistrów, podręczników i innych materiałów edukacyjnych (14,3 tys. zł); wykonano remont dwóch toalet uczniowskich (51,1 tys. zł).

(akta kontroli str. 32-34, 1049-1106)

Do projektu budżetu Szkoły na rok szkolny 2019/2020 (rok budżetowy 2020) dyrektor Szkoły ujął następujące zadania i kwoty:

- uzupełnienie urządzeń zabawowych na dużym placu zabaw – 14 tys. zł;
- całkowitą modernizację małego placu zabaw – 100 tys. zł;
- przewozy uczniów na basen miejski w roku 2020 – 12 tys. zł;
- zakup sprzętu sportowego – 3,5 tys. zł;
- zakup szafek uczniowskich – 14 tys. zł.

(akta kontroli str. 32-34, 1049-1106)

**2.8.** W latach 2017-2019 Szkoła realizowała program związany z profilaktyką wad postawy opisany w pkt 1.6. wystąpienia pokontrolnego.

Realizowano ponadto następujące programy, obejmujące również zagadnienia związane z aktywnością fizyczną uczniów:

- *SKS*<sup>38</sup> – skierowany do wszystkich uczniów SP nr 7, którego celem jest wsparcie szkół w propagowaniu i rozwoju różnych dyscyplin sportowych, organizacja czasu wolnego uczniów oraz zachęcanie do aktywnego uprawiania sportu. W latach szkolnych 2017/2018 i 2018/2019 objęto nim po 35 uczniów, a w roku szkolnym 2019/2020 zaplanowano objęcie nim 51 uczniów (co stanowiło odpowiednio 9% i 9,4% oraz 12,7% uczniów Szkoły<sup>39</sup>);
- *Trzymaj Formę*<sup>40</sup> - skierowany do uczniów klas V-VII, promujący zbilansowane odżywianie i regularną aktywność fizyczną. W ramach programu m.in. prowadzono edukację w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród dzieci poprzez promocje aktywnego stylu życia. W latach 2017/2018, 2018/2019 i 2019/2020 objęto nim odpowiednio 130, 125 i 175 uczniów klas V-VI (co stanowiło odpowiednio 100%, 74,9% oraz 74,5% uczniów tych klas);
- *Mały Mistrz* - skierowany do uczniów klas I-III, którego celem jest rozbudzenie potrzeby ruchu, a jednym z wymagań szczegółowych jest dbałość o prawidłową postawę. W latach szkolnych 2017/2018-2019/2020 programem objęto odpowiednio: 72, 70 i 63 uczniów klas I-III (co stanowiło odpowiednio 46%, 56% oraz 44% uczniów tych klas);
- *Nauka pływania* - skierowany do uczniów klas I-III, a jego celem jest nauka pływania wśród uczniów. W latach szkolnych 2017/2018-2019/2020 programem objęto odpowiednio: 69, 68 i 84 uczniów klas I-III (co stanowiło odpowiednio 44%, 54% oraz 59% uczniów tych klas);
- *Aktywna przerwa*<sup>41</sup> - skierowany do wszystkich uczniów SP nr 7 i stanowi on odpowiedź na zapotrzebowanie dzieci na ruch, na zagrożenia zdrowotne (wady postawy, otyłość, schorzenia układu krążenia) spowodowane małą aktywnością fizyczną i złymi nawykami żywieniowymi oraz zaproponowanie

<sup>38</sup> Program realizowany przez Szkolny Związek Sportowy Ziemia Lubuska w Zielonej Górze oraz organ prowadzący.

<sup>39</sup> Według stanów na 30 września 2017, 2018 i 2019 roku.

<sup>40</sup> Podmiotem realizującym była PPIS a w SP nr 7 koordynator programu i nauczyciele w-f.

<sup>41</sup> Jest to autorski program SP nr 7 realizowany we współpracy z samorządem uczniowskim.

alternatywnych aktywności w zamian za wprowadzony zakaz korzystania z telefonów komórkowych. Realizacja programu pomaga zainteresować i poznać nowe gry i zabawy, wdrożyć do aktywnego spędzania czasu na co dzień. W latach szkolnych 2017/2018-2019/2020 programem objęto wszystkich uczniów szkoły.

(akta kontroli str. 999-1048)

**2.9.** Przeprowadzone w dniu 22 listopada 2019 roku oględziny Szkoły w zakresie m.in. zorganizowania uczniom możliwości pozostawienia w szkole przyborów i podręczników wykazały, że możliwość tą zapewniono wszystkim uczniom klas I-III<sup>42</sup> oraz tylko 150 uczniom<sup>43</sup> spośród 258 uczniów klas IV-VIII, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 412-414, 444-449, 450-451)

W trakcie badanych lat szkolnych (2017/2018, 2018/2019 oraz 2019/2020) nauczyciele/wychowawcy, nie dokonywali pomiarów wagi tornistrów uczniów.

(akta kontroli str. 38-39)

W dniu 4 czerwca 2019 roku PPIS przeprowadził w Szkole kontrolę, podczas której sprawdzano wagę plecaków szkolnych uczniów klas I, IV, V i VI. Łącznie dokonano pomiarów wagi tornistrów 77 uczniów - niską normę<sup>44</sup> przekroczyła waga tornistrów 29 zbadanych (37,7%), a wysoką<sup>45</sup> 13 (16,9%).

(akta kontroli str. 377-380)

Dyrektor Szkoły wyjaśnił, że: (...) *nadal należy szukać rozwiązań w celu obniżenia ciężaru tornistrów uczniowskich, np. zakupić brakujące szafki dla uczniów klas starszych (...) oraz zaplanowanie w Planie Nadzoru Pedagogicznego jako problematykę do monitorowania w roku szkolnym 2019/2020. Kolejnym działaniem będzie rozważenie we współpracy z Radą Rodziców zakupu po komplecie podręczników (25 sztuk) z każdego przedmiotu na stan biblioteki, aby była możliwość wypożyczenia ich uczniom na lekcje w szkole. Dotychczas zmiany podręczników ze względu na zmiany podstawy programowej były zbyt częste, aby zainwestować pieniądze z budżetu zarówno szkoły jak i Rady Rodziców na ich zakup.*

(akta kontroli str. 40-41)

**2.10.** Przydziału uczniów do stanowisk pracy dokonywali wychowawcy klas na podstawie wykonanych i przekazanych przez pielęgniarkę szkolną pomiarów wzrostu uczniów. Wychowawcy odnotowywali powyższe pomiary w dokumentacji wychowawcy i udostępniali innym nauczycielom, którzy na pierwszych lekcjach nowego roku szkolnego przypisywali uczniom odpowiednie stoliki i krzesła. Uwzględniano w pierwszej kolejności potrzeby uczniów wynikających z zaleceń lekarskich (przykładowo: wada wzroku, wada słuchu) bądź opinii poradni psychologiczno-pedagogicznych (przykładowo: zespół ADHD).

(akta kontroli str. 14-15, 41-42, 127-159)

W dniach 18-21 listopada 2019 roku PPIS przeprowadził na zlecenie NIK kontrolę dotyczącą oceny dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii. Kontrolą objęto 114 uczniów w sześciu oddziałach, w pracowniach języka polskiego,

---

<sup>42</sup> Szafki w klasach.

<sup>43</sup> W zamykanych szafkach zlokalizowanych na korytarzach Szkoły.

<sup>44</sup> Powyżej 10% masy ciała ucznia, ale nie więcej niż 15%.

<sup>45</sup> Powyżej 15% masy ciała ucznia.

przyrody, matematyki i pracowni komputerowej. Odstępstwa od norm opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 382-384)

Problemy dostosowania stanowisk uczniowskich w gabinetach przedmiotowych i wyniki kontroli PPIS zostały przedstawione członkom Rady Pedagogicznej SP 7 na posiedzeniu w dniu 25 listopada 2019 r.

(akta kontroli str. 385-393)

Stwierdzone  
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1) Pomimo zdiagnozowanych potrzeb, dyrektor Szkoły nie ujmował w arkuszach organizacyjnych Szkoły na żaden z kontrolowanych lat szkolnych zajęć gimnastyki korekcyjnej. Dyrektor sygnalizował wprawdzie organowi prowadzącemu w założeńiach (uzasadnieniach) do projektów tych arkuszy organizacyjnych o potrzebach w zakresie godzin przeznaczonych na zajęcia gimnastyki korekcyjnej, niemniej jednak w samych arkuszach projektów (sporządzanych w kwietniu), ani w ostatecznych (wrześniowych) arkuszach organizacyjnych Szkoły, będących podstawą zatwierdzenia przez organ prowadzący organizacji Szkoły na dany rok szkolny, zajęć tych nie ujmował.

Taka sytuacja skutkowała, iż organ prowadzący, według wyjaśnień Kierownik Wydziału Oświaty, Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Świebodzinie uznał, iż dyrektor Szkoły zrezygnował z prowadzenia zajęć gimnastyki korekcyjnej i akceptował tym samym tak ułożony przez dyrektora arkusz organizacyjny pracy Szkoły.

(akta kontroli str. 16-20, 262-316, 471-472 )

2) Stan nawierzchni małego placu zabaw „Radosna Szkoła” przy głównym budynku szkoły był nierówny - wbrew wymogom § 7 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.

Dyrektor Szkoły wyjaśnił, że: *W roku szkolnym 2018/2019 zamówiłem ekspertyzę rzeczoznawcy i otrzymałem pozytywną weryfikację stanu placu, mimo widocznych usterek. Rzeczoznawca stwierdził, iż urządzenia zabawowe są w dobrym stanie, a obecna nawierzchnia może być dopuszczona do użytku przez dzieci.*

Dyrektor Szkoły wyjaśnił ponadto: *(...) Obserwując pogarszający się stan nawierzchni placu zabaw, od kilku lat staram się o pozyskanie od organu prowadzącego środków finansowych na jej wymianę. Wnioskowałem o to w latach 2017, 2018, 2019, jednakże nie otrzymałem pieniędzy na przeprowadzenie prac modernizacyjnych. Sytuacja zmieniła się dopiero w tym roku, gdyż otrzymałem zapewnienie Pana Burmistrza, iż środki na modernizację placu zabaw zostaną zagwarantowane w budżecie placówki na rok 2020. W projekcie budżetu przewidziano na ten cel kwotę 100.000 zł. Obecnie w trakcie opracowania jest dokumentacja projektowo-kosztorysowa całej inwestycji. W moim posiadaniu jest już wstępna koncepcja zmodernizowanego placu zabaw.*

(akta kontroli str. 450-470)

3) Dyrektor Szkoły nie wszystkim uczniom zapewnił możliwość pozostawienia w Szkole podręczników i przyborów szkolnych, co było niezgodne z § 4a rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach. Możliwości tej nie zapewniono 108 spośród 258 uczniów klas IV-VIII (tj. 41,9% uczniów tych klas).

Dyrektor Szkoły wyjaśnił, że sytuacja braku szafek uczniowskich dla uczniów klas starszych spowodowana jest brakiem środków finansowych na ich zakup (...) Nie chcę tymi kosztami obciążać Rady Rodziców, dlatego mogę liczyć jedynie na organ prowadzący. (...) W roku szkolnym 2018/2019 (...) zakupiono szafki dla 150 uczniów. (...) W projekcie budżetu placówki na rok 2020 zaplanowano zakup szafek uczniowskich tak, aby wszyscy uczniowie klas starszych mieli do nich dostęp.

Dyrektor wnioskował w 2019 r. do organu prowadzącego o zwiększenie planu finansowego Szkoły o 15 tys. zł na zakup 150 szafek dla uczniów. Plan finansowy został zwiększony.

Dyrektor szkoły zadeklarował, że do czasu zakupu brakujących szafek: (...) Szkoła będzie kontynuować działania mające na celu zmniejszenie wagi plecaków szkolnych tych uczniów poprzez sprawdzone metody wykorzystujące potencjał gabinetów przedmiotowych oraz przez wykorzystanie środków multimedialnych, w które wyposażone są prawie wszystkie sale lekcyjne.

(akta kontroli str. 32-34, 450-470, 1049-1106 )

4) Wyniki kontroli PPIS wykazały, że 54 uczniów korzystało ze stanowisk pracy niedostosowanych do wzrostu (47,4% badanych), co stanowi naruszenie § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.

(akta kontroli str. 381-384)

Dyrektor Szkoły odnosząc się do wyników kontroli PPIS wyjaśnił, że: *W gabinetach lekcyjnych, szczególnie na lekcjach języka polskiego, matematyki czy techniki, uczniowie pracują w grupach, co wymaga przemeblowania i przestawiania krzesłek i stolików, które nie zawsze wracają później na właściwe miejsce. Na lekcjach wychowawczych, na których często stosuje się metody aktywizujące uczniowie często siedzą w tzw. kręgu, co również może mieć wpływ na dezorganizację stanowisk pracy ucznia. (...) Problemy, które wykazała kontrola, wynikają również z faktu, iż kontrolowano wyłącznie gabinety przedmiotowe, w których aktualnie uczą się uczniowie klas IV-VII (...) Rozpiętość wiekowa uczniów z klas siódmych i czwartych to często 4 lata (czwarta klasa w części rozpoczynała naukę w wieku 6 lat), a co za tym idzie również rozpiętość wzrostu dzieci jest bardzo duża. W klasach czwartych wzrost ucznia to czasem 140-150cm, natomiast niektórzy uczniowie klas siódmych mają wzrost powyżej 180cm. Dlatego trudno jest dostosować gabinet przedmiotowy w taki sposób, aby odpowiadał wszystkim uczniom klasy czwartej, a za chwilę wszystkim uczniom klasy siódmej.*

Dyrektor Szkoły dodał, że: (...) *Zobowiązałem wszystkich nauczycieli i wychowawców do przeanalizowania sposobu rozmieszczenia uczniów w gabinetach i dostosowania miejsca pracy ucznia do jego wzrostu.*

(akta kontroli str. 385-389)

#### OCENA CZĄSTKOWA

Szkoła nie stworzyła uczniom warunków pobytu w Szkole, które w optymalnym stopniu ograniczałyby czynniki sprzyjające powstawaniu i rozwojowi istniejących wad postawy. Aż 41,9% uczniom klas starszych (IV-VIII) nie zapewniono możliwości pozostawienia w szkole podręczników i przyborów szkolnych, a prawie połowa (47,4%) uczniów zbadanych przez PPIS korzystała ze stanowisk pracy niedostosowanych do ich wzrostu. Ponadto pomimo zdiagnozowanych potrzeb, dyrektor Szkoły nie ujmował w arkuszach organizacyjnych, składanych do akceptacji organowi prowadzącemu, zajęć gimnastyki korekcyjnej.

Infrastruktura sportowa oraz miejsca do zabaw, umożliwiały pełną realizację zajęć wychowania fizycznego, jednakże stan nawierzchni jednego z obiektów był w niewłaściwym stanie technicznym.

OBSZAR

### **3. Działania informacyjne i edukacyjne na rzecz eliminacji ryzyk rozwoju wad postawy**

Opis stanu faktycznego

**3.1.** Współpracę Szkoły z rodzicami w zakresie profilaktyki wad postawy opisano w pkt 1.4. wystąpienia.

W badanym okresie rodzice uczniów nie występowali z wnioskami o podjęcie profilaktyki wad postawy.

(akta kontroli str. 49-50)

W zakresie edukacji zdrowotnej w obszarze profilaktyki wad postawy, pielęgniarka szkolna:

- informowała ustnie rodziców i wychowawców na zebraniach klasowych o badaniach przesiewowych w danym roku szkolnym oraz prowadziła pogadanki w klasach m.in. z zakresu profilaktyki tych wad;
- na podstawie przeprowadzonych badań bilansowych i testów przesiewowych, przekazywała dyrektorowi Szkoły dane statystyczne dotyczące stwierdzonych przypadków wad postawy u uczniów, co opisano w pkt 1.2. wystąpienia.

(akta kontroli str. 47-48, 104-160)

W bibliotece szkolnej znajduje się dziewięć pozycji książkowych oraz cztery periodyki pt. „Życie Szkoły” dotyczące promowania aktywnego trybu życia oraz profilaktyki zdrowia wśród uczniów, w tym profilaktyki wad postawy.

(akta kontroli str. 506-508)

Nauka przyjmowania właściwej postawy ciała oraz wiedza na temat konsekwencji i ryzyka problemów zdrowotnych, związanego ze zniekształceniem kręgosłupa była przedmiotem zajęć wychowawczych z uczniami. Jest to jeden z ocenianych elementów nadzoru pedagogicznego w Szkole podczas obserwacji zajęć/lekcji.

(akta kontroli str. 600-642, 1106-1116)

Dyrektor Szkoły wyjaśnił, że: (...) *każda lekcja w-f rozpoczyna się od przyjęcia właściwej postawy ciała. Tematy te są bardzo istotne również na innych zajęciach, między innymi na zajęciach informatyki, gdzie kształtuje się właściwą pozycję młodego człowieka w pracy z klawiaturą i komputerem. Tematykę tę poznają również uczniowie na lekcjach przyrody i biologii przy omawianiu tematów związanych z układem kostnym człowieka i kręgosłupem w szczególności. Na właściwą postawę ciała zwraca się uwagę na wszystkich zajęciach z uczniami, gdyż każdemu z nauczycieli czy wychowawców zależy na zdrowiu uczniów. Tematyka ta poruszana jest też na lekcjach wychowawczych, czasem jako odrębny temat, czasem jako element edukacji prozdrowotnej. O profilaktyce zdrowia i profilaktyce wad postawy wychowawcy rozmawiają również z rodzicami, np. omawiając zagadnienia związane z elementami programów wychowawczo-pedagogicznych.*

(akta kontroli str. 48-49)

3.2. Z ankiet otrzymanych od 19 nauczycieli wychowawców (100% zapytanych) wynika, że:

- 68,4% nauczycieli wychowawców, swój poziom wiedzy na temat wad postawy ciała oceniło jako dobry, a 31,6% jako średni. Wiedzę o schorzeniach i wadach postawy swoich uczniów posiadało 63,2% respondentów, natomiast 36,8% nie posiadało takiej wiedzy;
- 50% nauczycieli wychowawców problemy dotyczące wad postawy ciała uczniów przekazywało w toku indywidualnych rozmów z rodzicami, 20% na zebraniach z rodzicami, natomiast 10% w innej formie. Według 10% nie było potrzeby przekazania tego rodzaju problemów, a zdaniem 10% problemy te nie były w ogóle przekazane rodzicom. Według 33,3% ankietowanych największe trudności w prowadzeniu profilaktyki wad postawy ciała uczniów sprawiają niepoprawne nawyki wyniesione z domu oraz brak lub mała aktywność fizyczna po zajęciach szkolnych (29,2% ankietowanych) a także za duża waga tornistrów/plecaków szkolnych (20,8%);
- według 76% respondentów, zajęcia dydaktyczne w szkole są najczęstszą formą zapoznawania dzieci z czynnikami wpływającymi na wady postawy ciała. Zdaniem 38,2% nauczycieli wychowawców udział w zajęciach w ramach specjalnych programów oraz zajęcia dydaktyczne w szkole (35,3% nauczycieli wychowawców) są najskuteczniejszymi formami profilaktyki wad postawy ciała.

(akta kontroli str. 509-510)

Dyrektor Szkoły, odnosząc się do wyników ankiet skierowanych do nauczycieli wychowawców stwierdził: (...) *niepokojącym dla mnie jest fakt, iż 10% wychowawców nigdy nie przekazywało rodzicom informacji związanych z problematyką wad postawy, tym bardziej, że wszyscy wychowawcy zobowiązani byli do zapoznania rodziców na wrześnieowych wywiadówkach z Programem Profilaktyczno-Wychowawczo szkoły oraz przekazać informacje dotyczące wagi tornistrów uczniowskich.* Dyrektor nadmienił, że (...) *zbiorcze wyniki ankiet dla wychowawców zostaną przedstawione na jednym z najbliższych posiedzeń rady pedagogicznej SP7, aby wyciągnąć z nich właściwe wnioski i zintensyfikować działania szkoły, w tym wychowawców i nauczycieli dotyczące profilaktyki wad postawy u uczniów.*

(akta kontroli str. 515-519)

Z ankiet otrzymanych od 28 rodziców uczniów klas II-III, 30 rodziców uczniów klas IV-VI oraz 34 rodziców uczniów klas VII, co stanowiło odpowiednio 93,3%, 100% oraz 85% ankietowanych wynika, że:

- zdaniem 82,6% respondentów w szkole do której uczęszcza ich dziecko, nie stwierdzono u dziecka jakiegokolwiek wady postawy ciała, natomiast w przypadku 14,1% takie wady stwierdzono;
- 87% wskazało, że ich dziecko nie były objęte leczeniem jakiegokolwiek wady postawy ciała, a 13% udzieliło odpowiedzi twierdzącej;
- zdaniem 45,7% rodziców ich dziecko nie było badane w szkole pod kątem wady postawy, a zdaniem 31,5% miało wykonane badania pod tym kątem, natomiast 22,8% rodziców nie miało wiedzy w tym zakresie. Tylko 25% rodziców potwierdziło otrzymanie ze Szkoły wyników badania przesiewowego;
- według 62% respondentów wyposażenie szkolne, z którego korzysta dziecko w szkole jest raczej dostosowane do jego wzrostu i zapobiega powstawaniu wad postawy ciała, natomiast 19,6% nie miało zdania na ten temat, a 2,2% respondentów stwierdziło, że wyposażenie to nie jest dostosowane.

Dzieci ankietowanych korzystają z szafek szkolnych: 48,2% przechowuje tam podręczniki, ćwiczenia i zeszyty, a 32,1% pozostawia tam ubrania i obuwie na zmianę. Jeśli chodzi o wagę tornistra/plecaka szkolnego, to 42,4% i 34,8% rodziców uznało, że plecak jest raczej za ciężki lub zdecydowanie za ciężki. Jako przyczyny zbyt dużego ciężaru tornistra/plecaka szkolnego dziecka: 41,3% rodziców wskazało, że jest to nieprzywiązywanie przez dziecko uwagi do tego, co ma w tornistrze/plecaku oraz 35,9% brak możliwości pozostawienia zbędnych podręczników, ćwiczeń i zeszytów w szkole. Według 22,8% rodziców, przyczyną powyższego stanu jest zbyt duża ilość zadań domowych, w związku z czym dziecko musi nosić książki i zeszyty do domu;

- jeśli chodzi o spędzanie przez dziecko czasu wolnego poza szkołą, to są to najczęściej: spacer (34,2% respondentów) oraz zajęcia sportowe/gimnastyczne i inne formy aktywności (odpowiednio 24% i 22,8%). Z kolei, jeśli chodzi o źródła pozyskiwania przez rodziców wiedzy na temat wad postawy ciała, to najczęściej wskazywano: internet, lekarza rodzinnego oraz lekarza specjalistę, co stanowiło odpowiednio 28,8%, 27,2% oraz 15,8% respondentów;
- w przypadku 39,1% udzielających odpowiedzi, nie miało zdania czy podejmowana w szkole profilaktyka wad postawy ciała uczniów jest wystarczająca. Według 29,3% profilaktyka ta była raczej wystarczająca, natomiast według 18,5% niewystarczająca. Jako wystarczające działania oceniło 6,5%;
- 54,3% rodziców wskazało, że ich dzieci uczestniczyły w pozaszkolnych zajęciach związanych z aktywnością fizyczną. Praktycznie codziennie 41,3% ankietowanych zwracało dziecku uwagę na konsekwencje niewłaściwych zachowań prowadzących do powstania wad postawy ciała, a 28,3% czasami, natomiast 27,2% tylko w sytuacji zaobserwowania u dziecka zachowań, które mogą powodować wady postawy ciała, a 3,2% rzadko.

(akta kontroli str. 511-514)

Dyrektor Szkoły, odnosząc się do wyników ankiet skierowanych do rodziców stwierdził: (...) *analizując wyniki ankiety dochodzę do wniosku, iż działania szkoły w zakresie profilaktyki wad postawy są często przez rodziców niezauważane, dlatego należy poszukać metod działania i informowania rodziców o tych problemach w taki sposób, aby każdy rodzic miał świadomość, jak ważne jest to zagadnienie dla zdrowia i właściwego rozwoju dziecka. Jeśli chodzi o badania pod kątem wady postawy w szkole, proponowania przez szkołę odpłatnego diagnozowania u dziecka ewentualnych wad postawy ciała oraz otrzymania przez rodziców ze szkoły informacji o wynikach badań przesiewowych ich dzieci, to nie znam przyczyn tak dużej skali odpowiedzi wskazujących na brak wiedzy rodziców o przeprowadzanych badaniach i wynikach testów przesiewowych, ponieważ informacje te są przekazywane przez pielęgniarkę szkolną rodzicom, szczególnie tych uczniów, u których stwierdzono wady postawy, a także dyrekcji i wychowawcom klas. Tak duża nieświadomość rodziców w tym zakresie może wynikać z faktu, iż badania takie wykonuje się na populacji 2 roczników i po upływie roku czy dwóch umyka to z ich pamięci.*

Dyrektor Szkoły zadeklarował zintensyfikowanie oraz sformalizowanie działań w tym zakresie – wszyscy rodzice będą informowani o wynikach testów przesiewowych przeprowadzanych przez szkolną pielęgniarkę (niezależnie czy będą one dodatnie czy ujemne).

Dyrektor Szkoły podsumowując stwierdził, że *wyniki ankiety przeprowadzonej wśród rodziców nie są dla mnie satysfakcjonujące. Dołożę w związku z tym starań, aby*

*komunikacja na linii szkoła – Rodzice przynosiła lepsze efekty. Spróbuję taki efekt osiągnąć poprzez środki przekazu informacji: stronę internetową szkoły, szkolny Fanpage, komunikator Dziennika Elektronicznego i przede wszystkim poprzez kontakt wychowawcy klasy z rodzicami na tzw. wywiadówkach oraz kontakt dyrekcji szkoły z Radą Rodziców.*

(akta kontroli str. 515-519)

Stwierdzone  
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

**OCENA CZĄSTKOWA**

Szkoła prowadziła edukację i przekazywała informacje skierowane do wszystkich zainteresowanych grup (rodzice, uczniowie, nauczyciele), jednakże wyniki badania ankietowego wskazują, iż działania informacyjne skierowane do rodziców nie były wystarczająco skuteczne.

## **IV. Wnioski**

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o:

- 1) Doprowadzenie nawierzchni placu zabaw „Radosna Szkoła” przy głównym budynku szkoły do odpowiedniego stanu technicznego;
- 2) Zapewnienie wszystkim uczniom Szkoły możliwości pozostawienia w Szkole podręczników i przyborów szkolnych;
- 3) Zapewnienie wszystkim uczniom stanowisk pracy dostosowanych do ich wzrostu;
- 4) Podjęcie działań mających na celu zorganizowanie w Szkole zajęć gimnastyki korekcyjnej.

## **V. Pozostałe informacje i pouczenia**

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia  
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek  
poinformowania  
NIK o sposobie  
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 30 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań. W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Zielona Góra, dnia 19 grudnia 2019 r.

Cezary Romanczenko  
Inspektor kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli  
Delegatura w Zielonej Górze  
p.o. Dyrektora  
Włodzimierz Stobrawa

.....  
podpis

.....  
podpis

